

Handleiding export onverwerkte mest

Versie 28.3.2025

Opgesteld door: Cumela en Nederlands Centrum voor Mestverwaarding
Auteurs: Manon Jansen (Cumela) en Nicky Kamminga (NCM)
Datum: 28 maart 2025

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Algemene stappen export onverwerkte mest.....	4
Export België.....	6
Export Duitsland	7
Export Frankrijk.....	12
Interessante links	13
Bijlagen	14

Inleiding

Dit document is een handleiding voor de export van onverwerkte mestproducten van Nederland naar België, Duitsland en Frankrijk. Bedrijven die van plan zijn om onverwerkte mest te exporteren, zullen met verschillende obstakels/verplichtingen worden geconfronteerd. Daardoor is het van belang om goede kennis te hebben van de wet- en regelgeving. Hierbij gaat het om de wet- en regelgeving vanuit Europa maar voornamelijk om de lokale wet- en regelgeving in Nederland en de betreffende landen waarnaartoe geëxporteerd wordt.

Deze handleiding beschrijft de relevante regelgeving voor België, Duitsland en Frankrijk en bevat een gedetailleerd overzicht van de procedure die de export van onverwerkte mest kan faciliteren. Daarnaast bevat deze handleiding ook informatie over de transport regels vanuit Nederland.

Dit document is opgesteld door het NCM en Cumela. Dit document is met veel aandacht en zorgvuldigheid opgesteld, maar kan niet verantwoordelijkheid of aansprakelijk worden gehouden voor inhoud of de toepassing daarvan. De wet- en regelgeving waar dit document naar verwijst is veelvuldig aan wijzigingen onderhevig. Om er zeker van te zijn dat aan alle actuele voorwaarden voldaan wordt is het noodzakelijk om zelf ook de achterliggende regelingen te bestuderen.

Algemene stappen export onverwerkte mest

Wanneer onverwerkte dierlijke mest wordt geëxporteerd binnen de Europese Unie, dan moet vooraf het vervoer én wanneer de mest wordt vervoerd gemeld worden. Daarnaast is er ook nog toestemming nodig vanuit de ontvangende lidstaat en zijn een aantal documenten nodig. In deze handleiding gaan we in op de drie landen waar het meeste naartoe geëxporteerd wordt: België, Duitsland en Frankrijk. Voor advies kan ook contact op worden genomen met het LVVN Attaché Netwerk in [België](#), [Duitsland](#) en [Frankrijk](#).

Definitie onverwerkte mest

In deze handleiding wordt de definitie van onverwerkte mest uit de Verordening dierlijke bijproducten aangehouden. Het gaat hierbij om onbehandelde mest of andere producten uit mest die geen thermische of chemische behandeling hebben ondergaan, bijvoorbeeld drijfmest. Onverwerkte mest is dus niet gehygiëniseerd. Meer informatie over de definities van mestverwerking zijn te vinden op de [website van de NVWA](#).

Op de website van RVO is opgenomen welke stappen volgens de Nederlandse regelingen genomen moeten worden om [Onverwerkte mest exporteren \(rvo.nl\)](#). Hier wordt onder andere vermeld dat toestemming aangevraagd moet worden in de ontvangende lidstaat.

Veterinaire toestemming

Voor het exporteren van onverwerkte mest naar andere EU-lidstaten moet veterinaire toestemming aangevraagd worden bij de bevoegde autoriteit van het land dat mest ontvangt. Veterinaire toestemming is nodig voor het aanvragen van de exportdocumenten. Hiervoor is een gezondheidscertificaat nodig. Dit is om zoveel mogelijk te voorkomen dat dierziekten zich via de export van mest kunnen verspreiden.

Als het gaat om export van onverwerkte varkens- of rundermest die wordt uitgereden op het land, dan moet zowel de bevoegde autoriteit van het land van herkomst als de bevoegde autoriteit van het land van bestemming toestemming geven. In Nederland is dit generiek geregeld via de regeling dierlijke producten art. 3.2. lid 3.

(Bron: <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/mest/transport-van-mest/toestemming-voor-grensoverschrijdend-vervoer>)

Grenspercelen

Voor het vervoer van dierlijke mest naar grenspercelen gelden andere voorwaarden. De grond moet bij het eigen bedrijf horen en in eigendom zijn of er moet een pachtcontract voor afgesloten zijn. Fosfaat dat naar deze percelen wordt vervoerd mag van het fosfaat die de veehouder moet verwerken afgehaald worden (zie [deze link](#) voor meer informatie over de mestverwerkingsplicht). Als een geregistreerde intermediair die met een vervoermiddel met GR-apparatuur rijdt de mest vervoerd, dan moet de apparatuur gebruikt worden. Als er aan de voorwaarden voldaan wordt hoeft de mest echter niet gewogen of geanalyseerd te worden. Wanneer de mest met een vervoermiddel zonder GR-apparatuur vervoerd wordt hoeft het niet gewogen en geanalyseerd te worden, mits er aan de voorwaarden voldaan

wordt. Bovendien hoeft er geen laadmelding gedaan te worden. De overige voorwaarden zijn als volgt:

- Er mag alleen mest van dieren die op het eigen bedrijf worden gehouden naar de grenspercelen worden vervoerd.
- Percelen in België mogen maximaal 25 kilometer van de Nederlandse grens af liggen. In Duitsland mogen de percelen maximaal 20 kilometer van de Nederlandse grens liggen.
- Grond in Vlaanderen moet geregistreerd zijn bij de Vlaamse mestbank.
- Er mag niet meer dierlijke mest per hectare worden vervoerd dan de fosfaatgebruiksnorm. Hoeveel mest vervoerd mag worden hangt ook af van de regels die in België en Duitsland gelden. Er moet gerekend worden met de buitenlandse hectares en de Nederlandse normen.
- Op het rVDM dient opmerkingscode 13 te worden gebruikt. Bij leverancier en afnemer moet hetzelfde nummer worden ingevuld.

Meer informatie over vervoer van mest naar grenspercelen is te vinden op de [website van RVO](#).

Export België

De regels voor het importeren van onverwerkte mest verschillen per deelstaat in België. Hieronder worden zowel de regels voor Vlaanderen als Wallonië uitgewerkt.

Vlaanderen

Voor de invoer van dierlijke mest naar Vlaanderen gelden verschillende regels. Er moet onder andere een invoercontract bij de Mestbank ingediend worden. Ook moet er volgens de Europese verordeningen (EG) nr. 1069/2009 en (EU) nr. 142/2011 bij elk transport uit andere lidstaten, boven op het mestafzetdocument, een gezondheidsverklaring of handelsdocument aanwezig zijn. Bovendien moet elk transport van onverwerkte mest online gemeld worden in Traces (Trade Control and Expert System).

(Bron: <https://www.vlm.be/nl/themas/waterkwaliteit/Mestbank/transportsector/erkende-mestvoeders/in-en-uitvoer/Paginas/default.aspx>)

Er zijn verschillende regels in Vlaanderen voor onverwerkte pluimveemest, paardenmest en andere mest dan pluimvee- en paardenmest. Hieronder zullen de stappen voor de export van andere mestsoorten dan pluimvee- en paardenmest beschreven worden. Voor regels omtrent [pluimvee-](#) en [paardenmest](#) staat meer informatie op de website van de Vlaamse Landmaatschappij.

Bij de export van onverwerkte mest anders dan pluimvee- of paardenmest wordt onderscheid gemaakt tussen mest bestemd voor een 1069/2009-erkende installatie en mest voor landbouwgronden van derden. Er zit namelijk een verschil in de toelating op veterinair gebied. Naast de algemene stappen voor export moeten ook de volgende formulieren worden ingediend bij de Mestbank:

- [Formulier Aanvraag om dierlijke mest of andere meststoffen in te voeren](#)
- [Formulier Aanvraag om toestemming voor de verzending van dierlijke bijproducten naar een andere lidstaat](#)

De exacte procedures zijn [hier](#) te vinden. De Vlaamse Land Maatschappij beschrijft ook procedures voor onverwerkt [digestaat](#).

Te doorlopen stappen in Nederland

Naast de procedure die doorlopen moet worden in Vlaanderen, moeten ook stappen voor export vanuit Nederland doorlopen worden. Meer informatie hierover is te vinden op de website van [RVO](#).

Wallonië

Het is niet mogelijk om onverwerkte mest naar Wallonië te exporteren.

Export Duitsland

De aanvullende lokale wetgeving in Duitsland kan verschillen tussen de deelstaten. Wegens het politieke debat rondom mest dat momenteel (begin 2025) in Duitsland loopt, gaat deze wet- en regelgeving de komende tijd veranderen. Hieronder zal worden ingegaan op de huidige regelgeving in de 13 grote deelstaten. De exacte en actuele informatie kan gevonden worden via de links. In alle gevallen wordt ook aangeraden om contact op te nemen met de ontvanger omtrent de regels die gelden voor export van mest naar het betreffende gebied.

Afbeelding: Duitse deelstaten (Bron: Wikipedia)

Algemeen

In alle deelstaten geldt dat een vergunning aangevraagd moet worden bij de veterinaire autoriteit van de deelstaat waar het transport heengaat. Het transport mag pas aanvangen na schriftelijke toestemming. Relevante nationale Duitse wetgeving over meststoffen staat beschreven in de Düngegesetz, de Düngeverordnung (DüV, gaat onder andere over het gebruik van meststoffen), de Düngemittelverordnung en de Verbringungsverordnung für Wirtschaftsdünger.

Düngegesetz

De [Düngegesetz](#) (DüngG) is voornamelijk gericht op de veiligheid van meststoffen in relatie tot mensen, dieren, gewassen en het milieu. Ook worden verschillende meststoffen en definities van meststoffen beschreven. Onverwerkte mest valt onder 'Wirtschaftsdünger'.

Düngemittelverordnung

De [Düngemittelverordnung](#) (DüMV) is van toepassing op het in de handel brengen van meststoffen die niet als EG-meststoffen zijn aangemerkt. Ook is deze verordening van toepassing op bodemadditieven, groeimedia en plantenadditieven. Volgens de DüMV mogen de meststoffen geen ziekteverwekkers, toxines of schadelijke plagen bevat die een bedreiging vormen voor de gezondheid van mensen, dieren en gewassen. Zo mag er in 50 gram monsternormaal geen salmonella aangetroffen worden. In [bijlage 2 van de meststoffenverordening](#) staan beperkingen en eisen voor etikettering beschreven. Tabel 10 van deze bijlage gaat over etikettering. Het etiket moet in het Duits en duidelijk leesbaar zijn.

Verbringungsverordnung für Wirtschaftsdünger (WDüngV)

Deze verordening, de [Verbringungsverordnung für Wirtschaftsdünger](#), gaat over het op de markt brengen en vervoeren van mest. Bij het bedrijfsmatig op de markt brengen, vervoeren of verhandelen van mest geldt een meldingsplicht. Een maand voor de eerste levering moeten Nederlandse ondernemers zich eenmalig registreren bij de bevoegde autoriteit van de betreffende deelstaat. Wanneer er naar verschillende deelstaten geëxporteerd wordt, moet er dus bij verschillende deelstaten een melding worden gemaakt. Binnen één maand na levering moeten de leverancier, vervoerder en ontvanger de volgende gegevens registreren:

- Naam en adres van de afzender
- Datum van levering, transport of ontvangst
- Hoeveelheid in tonnen verse massa en aanduiding van het type mest of andere substantie
- Stikstof- (totaal N) en fosfaatgehalte (P_2O_5) in kilogram per ton verse massa en de hoeveelheid stikstof uit dierlijke mest (Wirtschaftsdünger tierischer Herkunft) in kilogram
- Naam en adres van de vervoerder
- Naam en adres van de ontvanger.

Het document met deze informatie moet drie jaar bewaard worden.

In deze verordening staat ook dat elke deelstaat de bevoegdheid heeft om aanvullende regels op te stellen. Hieronder worden de aanvullende regels per deelstaat samengevat. Het wordt aangeraden om voor export van onverwerkte mest contact op te nemen met de ontvanger of de bevoegde autoriteit.

Baden-Württemberg

Transport van onverwerkte pluimveemest (Hühnertrockenkot; HTK) en paardenmest naar Baden-Württemberg is toegestaan. Hiervoor moet vóór de verzending een aanvraag worden ingediend bij de Landrat Freiburg (Abteilung3@rpf.bwl.de) conform artikel 48 lid 1 van Verordening (EG) nr. 1069/2009. Nadat de aanvraag is goedgekeurd (eventueel onder voorwaarden), kan de verzending plaatsvinden. Via Traces worden de individuele zendingen gerapporteerd.

Het is niet mogelijk om onverwerkte runder- of varkensmest naar Baden-Württemberg te exporteren. Meer informatie rondom mest is te vinden op de website van [Infodienst Landwirtschaft, Ernährung, Ländlicher Raum – Baden-Württemberg](#).

Beieren

Het is mogelijk om onverwerkte kippen- en paardenmest naar Beieren te vervoeren. Daarvoor moet een [melding](#) worden gemaakt bij het Beierse Staatsbureau voor Landbouw (Bayerischen Landesanstalt für Landwirtschaft). Het is niet mogelijk om onverwerkte runder- of varkensmest naar Beieren te exporteren. Meer informatie is te vinden op de website van de [Bayerische Landesanstalt für Landwirtschaft](#).

Brandenburg

Het is niet toegestaan om onverwerkte rundvee- of varkensdrijfmest naar Brandenburg te vervoeren. Het is wel toegestaan om onverwerkte pluimveemest, konijnenmest of mest van pelsdieren naar Brandenburg te exporteren. De ontvanger van de mest is verantwoordelijk voor het doen van een melding van de levering in het rapportageprogramma van Brandenburg. Actuele informatie voor Brandenburg is te vinden op de website van [Ländliche Entwicklung, Landwirtschaft und Flurneuordnung \(LELF\) Brandenburg](#).

Hessen

Het is toegestaan om onverwerkte pluimvee- en paardenmest naar Hessen te vervoeren. Voor het exporteren van onverwerkte mest naar Hessen dienen de volgende stappen doorlopen te worden:

- Vóór de verzending van onverwerkte mest moet een aanvraag worden ingediend bij de betreffende [veterinaire autoriteit in Hessen](#). Hiervoor kan het formulier in bijlage 6 gebruikt worden. De veterinaire autoriteit moet de aanvraag goedkeuren voordat de mest naar Hessen vervoerd mag worden.
- De verwachte aankomst van elke zending moet ten minste één werkdag van tevoren worden gemeld aan de lokale veterinaire autoriteit, met vermelding van het type en de hoeveelheid mest. Ook moet een melding worden gemaakt zodra de mest op plaats van bestemming is aangekomen.
- De afnemer van de mest dient een [melding](#) te doen bij Regierungspräsidium Kassel.

Transport van rundvee- en varkensmest naar Hessen is niet toegestaan. Meer informatie is te vinden op de website van [Regierungspräsidium Kassel](#).

Mecklenburg-Voor-Pommeren

Onverwerkte kippen- en paardenmest mag met veterinaire goedkeuring naar vergisters of rechtstreeks naar landbouwbedrijven in Mecklenburg-Voor-Pommeren worden vervoerd. Contactinformatie van de lokale veterinaire- en levensmiddeleninspectiediensten (Veterinär- und Lebensmittelüberwachungsämter) is [hier](#) te vinden. Nadat een vergunning is afgegeven kan de mest naar landbouwbedrijven worden vervoerd. Dit moet gemeld worden in de regionale mestdatabank ([Wirtschaftsdüngerdatenbank](#)). De melding moet zowel door de verzender als de ontvanger worden bevestigd. Indien de mest naar een vergister wordt vervoerd, moet na de veterinaire goedkeuring ook goedkeuring door [LALLF](#) verleend worden.

Het is niet mogelijk om onverwerkte runder- of varkensmest naar Mecklenburg-Voor-Pommeren te exporteren. Actuele informatie is te vinden op de website van [LMS Agrarberatung GmbH](#).

Nedersaksen

Naar Nedersaksen mag alleen onverwerkte droge pluimveemest met veterinaire goedkeuring geëxporteerd worden. Import van onverwerkte mest afkomstig van andere diersoorten is niet toegestaan. De droge kippenuitwerpselen moeten onmiddellijk op

landbouwgronden worden verspreid. Het is niet toegestaan om deze mest aan biogasinstallaties te leveren. Actuele informatie is te vinden op de website van [Düngebehörde Niedersachsen](#).

Noordrijn-Westfalen

Na veterinaire goedkeuring door LANUV kan onverwerkte mest van niet evenhoevige dieren naar Noordrijn-Westfalen worden geëxporteerd. Het is niet toegestaan om onverwerkte runder- of varkensmest naar Noordrijn-Westfalen te exporteren. Meer informatie is te vinden op de website van [Landwirtschaftskammer Nordrhein-Westfalen](#) of [LANUV](#).

Rijnland-Palts

Voor het vervoeren van onverwerkte mest naar Rijnland-Palts is een individuele beoordeling vereist. Hiervoor kan contact opgenomen worden met de [bevoegde veterinaire autoriteit](#). Bij vervoer van mest dient de importeur (= transporteur) zich eenmalig moet [registreren](#). Meer informatie is te vinden op de website van [Dienstleistungszentren Ländlicher Raum Rheinland-Pfalz](#).

Saarland

Het is momenteel nog niet duidelijk of export van onverwerkte mest naar deze deelstaat is toegestaan. Indien hier meer duidelijkheid over komt, zal een nieuwe versie van de handleiding verschijnen. Meer informatie is te vinden op de website van [Landwirtschaftskammer Saarland](#).

Saksen

Onverwerkte mest mag niet naar de deelstaat Saksen worden geëxporteerd. Meer informatie is te vinden op de website van het [Saksisch staatsministerie van Milieu en Landbouw](#).

Saksen-Anhalt

Het is niet toegestaan om onverwerkte mest van runderen, varkens, geiten, etc. naar Saksen-Anhalt te exporteren. Meer informatie is te vinden op de website van [LLG Sachsen-Anhalt](#).

Schleswig-Holstein

Voor het vervoeren van onverwerkte mest naar Schleswig-Holstein is een individuele beoordeling vereist. Hiervoor kan contact opgenomen worden met de [bevoegde veterinaire autoriteit](#). Meer informatie is te vinden op de website van de [Landwirtschaftskammer Schleswig-Holstein](#).

Thüringen

Het is mogelijk om onverwerkte paardenmest en pluimveemest naar Thüringen te exporteren. De veterinaire goedkeuring moet worden aangevraagd bij het Thüringer Landesamt für Verbraucherschutz (Staatsbureau voor Consumentenbescherming). In Bijlage 5 wordt uitgelegd hoe de vergunning aangevraagd moet worden en staan contactpersonen.

Voor transport moeten buitenlandse afzenders of handelaren/vervoerders zich bij de [bevoegde autoriteit van Thüringen](#) (Thüringer Landesamt für Verbraucherschutz (TLV), Abteilung 2, Dezernat 25. E-mailadres: tierseuchen@tlv.thueringen.de). Meer informatie is te vinden op de website van het [Thüringer Landesamt für Landwirtschaft und Ländlichen Raum](#).

Te doorlopen stappen in Nederland

Wanneer toestemming is verleend voor het transport van onverwerkte mest naar een deelstaat, dan dienden de stappen voor export vanuit Nederland te worden doorlopen. Meer informatie hierover is te vinden op de website van [RVO](#).

Export Frankrijk

Momenteel wordt er vanuit Nederland de meeste mest geëxporteerd naar Frankrijk. Het gaat dan om gehygiëniseerde mest die volgens EU 1069/2009-verordening geëxporteerd mag worden naar landen binnen de Europese Unie. Wanneer je onverwerkte mest naar Frankrijk wil exporteren is er naast dat je een veterinaire toestemming moet aanvragen ook de eis om te voldoen aan andere regelgeving (die meer ziet op milieuaspecten).

Onverwerkte mest anders dan pluimvee en paardenmest mag mits je toestemming hebt alleen naar een 1069/2009-erkende installatie geëxporteerd worden. Hieronder gaan we in op de toestemmingen die je nodig hebt voor de export van onverwerkte mest naar een onder 1069/2009-erkende installatie in Frankrijk.

Op de markt brengen van onverwerkte Nederlandse mest in Frankrijk
Er bestaan in Frankrijk meerdere manieren om Nederlandse mest op de markt te brengen. Deze worden benoemd in *Le Code Rural et de la pêche maritime* artikels L255-2 tot en met 255-5. Voor onverwerkte mest is het echter alleen mogelijk om mits je toestemming hebt naar een 1069/2009-erkende installatie te exporteren.

Invoertoestemming

Voor de export naar Frankrijk van onverwerkte dierlijke mest (met uitzondering van paardenmest), naar een 1069-erkende verwerker, moet een aanvraag voor toestemming voor verzending van dierlijke bijproducten naar een andere lidstaat worden ingediend. De invoertoestemming wordt aangevraagd bij de Franse veterinaire diensten van het betreffende departement, *Direction départementale en charges de la protection des populations (DDPP)*. De lijst met contactgegevens van de bevoegde administraties per departement vind je via de link [Annuaire des services déconcentrés | economie.gouv.fr](http://annuaire.des.services.deconcentres.economie.gouv.fr)

Vraag toestemming aan bij het voor jou betreffende departement. De aanvraag moet gebeuren volgens artikel 48 in Verordening (EG) 1069/2009. De bevoegde autoriteit zal de aanvraag aanvaarden, weigeren of aanvaarden onder bepaalde voorwaarden. In bijlage XVI bij Verordening (EU) nr. 142/2011 is een model vastgesteld voor aanvragen voor toestemming. Dit document kan je gebruiken voor de aanvraag (zie bijlage, het document is in het Nederlands en Frans opgenomen, belangrijk is dat je voor de aanvraag gebruikmaakt van het Franse document).

Te doorlopen stappen in Nederland

Wanneer je toestemming hebt ontvangen doorloop je conform de website van [RVO](http://RVO.nl) de stappen die gelden binnen Nederland [Onverwerkte mest exporteren \(rvo.nl\)](http://Onverwerkte_mest_exporteren(rvo.nl)). Zo moet je bijvoorbeeld nog een gezondheidsverklaring aanvragen bij andere mest dan paardenmest. Het is voordat je toestemming gaat aanvragen goed om te weten of de ontvanger een erkenning heeft. Geldende DBP-erkenningen zijn te raadplegen via de link naar betreffende lidstaat op deze EU-pagina: [Approved establishments - ABP - European Commission \(europa.eu\)](http://Approved_establishments_-_ABP_-_European_Commission(europa.eu)).

Interessante links

[Bijlage XVI bij Verordening \(EU\) nr. 142/2011 is een model vastgesteld voor aanvragen voor toestemming](#)

[Nuttige informatie erkende mestvervoerders Vlaanderen](#)

[Onverwerkte mest exporteren \(rvo.nl\)](#)

[Verwerkte mest exporteren \(rvo.nl\)](#)

[Verzending dierlijke bijproducten naar andere EU-landen melden in TRACES](#)

Bijlagen

Bijlage 1: Toestemmingsdocument Nederlands

Referentienummer: BLZ. 1/2	
AANVRAAG OM TOESTEMMING VOOR DE VERZENDING VAN DIERLIJKE BIJPRODUCTEN EN AFGELEIDE PRODUCTEN NAAR EEN ANDERE LIDSTAAT (ARTIKEL 48 VAN VERORDENING (EG) Nr. 1069/2009)	
Naam en adres van de aanvrager	Erkennings- of registratienummer ⁽²⁾
Naam en adres van de plaats(en) van oorsprong	Erkennings- of registratienummer(s) ⁽²⁾
Naam en adres van de verzender ⁽¹⁾	Erkennings- of registratienummer ⁽²⁾
Naam en adres van de plaats(en) van bestemming ⁽³⁾	Erkennings- of registratienummer(s) ⁽²⁾
Dierlijke bijproducten/afgeleide producten ⁽⁴⁾ ☐ Categorie 1-materiaal dat bestaat uit: _____ (aard van het materiaal) ☐ Categorie 2-materiaal dat bestaat uit: _____ (aard van het materiaal) ☐ Van categorie 1-materiaal afgeleid vleesbeendermeel ☐ Van categorie 1-materiaal afgeleid gesmolten vet ☐ Van categorie 2-materiaal afgeleid vleesbeendermeel ☐ Van categorie 2-materiaal afgeleid gesmolten vet ☐ Visolie of vismeel met een te hoog gehalte aan dioxinen en/of pcb's in overeenstemming met bijlage I bij Richtlijn 2002/32/EG, bestemd voor zuivering in een erkende inrichting.	Beoogd gebruik ⁽⁴⁾ ☐ Verwijdering als afvalstof ☐ Verwerking ☐ Verbranding ☐ Verbranding of meeverbranding in voor dierlijke bijproducten erkende inrichtingen of bedrijven ☐ Uitrijden op het land ☐ Omzetting in biogas ☐ Compostering ☐ Inrichting waar tussenhandelingen worden uitgevoerd ☐ Voeder voor gezelschapsdieren ⁽⁵⁾ ☐ Productie van biodiesel of andere biobrandstoffen ☐ Voor vervoeding aan ⁽⁶⁾ : _____ ☐ Voor de productie van de volgende afgeleide producten ⁽⁷⁾ ⁽²⁾ : _____ ☐ Bestemd voor zuivering in een erkende inrichting ⁽²⁾
Geef de hoeveelheid dierlijke bijproducten/afgeleide producten (volume of massa) aan ⁽²⁾ ⁽⁸⁾ : _____	

Referentienummer:

BLZ. 2/2

**AANVRAAG OM TOESTEMMING VOOR DE VERZENDING VAN DIERLIJKE BIJPRODUCTEN EN
AFGELEIDE PRODUCTEN NAAR EEN ANDERE LIDSTAAT
(ARTIKEL 48 VAN VERORDENING (EG) Nr. 1069/2009)**

In het geval van vleesbeendermeel en gesmolten vet:

Het materiaal is met de volgende methode ⁽⁹⁾ verwerkt: .....

De materialen zijn met GTH gemerkt.

Diersoort van oorsprong (deze informatie moet overeenkomen met de vermelding van de soort in Docom/CD ⁽¹²⁾):

Verwerkingsmethode in het geval van visolie die bestemd is voor zuivering:

Ondergetekende verklaart dat bovenstaande informatie feitelijk correct is.

_____
(Handtekening: naam, datum, contactgegevens: telefoon, fax (indien van toepassing), e-mail)

Besluit van de bevoegde autoriteit van de lidstaat van bestemming ⁽¹⁰⁾:

De verzending van de zending wordt:

- geweigerd.
- aanvaard.
- aanvaard, mits de materialen onder druk worden gesteriliseerd (methode 1) en met GTH worden gemarkeerd.
- aanvaard, mits de verzending onder de volgende voorwaarden plaatsvindt ⁽²⁾:

Deze vergunning is geldig tot _____ ⁽¹¹⁾

_____
(Datum, stempel en handtekening van de bevoegde autoriteit)

Opmerkingen:

Vul het document in blokletters in.

⁽¹⁾ Vul in indien de verzender verschillend is van de aanvrager.

⁽²⁾ Vul zo nodig in.

⁽³⁾ In het geval van zendingen in bulk naar meerdere plaatsen van bestemming is de aanvrager verantwoordelijk voor het aan de LVE verstrekken van alle gegevens met betrekking tot de verschillende plaatsen van bestemming. Het vak mag groter worden gemaakt zodat het alle vereiste gegevens kan bevatten. Het aantal van meerdere plaatsen van bestemming hangt af van een beslissing van de bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor de plaats(en) van bestemming.

⁽⁴⁾ Het juiste vakje aankruisen.

⁽⁵⁾ In het geval van uit derde landen ingevoerd voeder voor gezelschapsdieren dat is geproduceerd met categorie 1-materiaal zoals bedoeld in artikel 8, onder c), van Verordening (EG) nr. 1069/2009.

⁽⁶⁾ Specificeren overeenkomstig artikel 18 van Verordening (EG) nr. 1069/2009.

⁽⁷⁾ Specificeer het beoogde gebruik, zoals voor de vervaardiging van bont, organische meststoffen/bodemverbeters, taxidermie enz.

⁽⁸⁾ Specificeren. Vermeld in het geval van dode paardachtigen het nummer van de transponder (microchip), indien beschikbaar, of het unieke levensnummer zoals gedefinieerd in artikel 2, onder o), van Verordening (EU) 2015/262 van de Commissie, zoals aangegeven in het identificatiedocument.

⁽⁹⁾ Specificeer een van de in bijlage IV, hoofdstuk III of IV, bij Verordening (EU) nr. 142/2011 bedoelde verwerkingsmethoden.

⁽¹⁰⁾ Voor de bevoegde autoriteit: het juiste vakje aankruisen.

⁽¹¹⁾ Datum van het verstrijken van de vergunning invullen.

⁽¹²⁾ Docom: handelsdocument in Traces-formulier/CD: handelsdocument

Bijlage 2: Toestemmingsdocument Duitsland

Bezugsnummer: SEITE 1/2	
ANTRAG AUF GENEHMIGUNG DES VERSANDS VON TIERISCHEN NEBENPRODUKTEN UND VON IHREN FOLGEPRODUKTEN IN EINEN ANDEREN MITGLIEDSTAAT (ARTIKEL 48 DER VERORDNUNG (EG) Nr. 1069/2009)	
Name und Anschrift des Antragstellers	Zulassungs- oder Registrierungsnummer⁽²⁾
Name und Anschrift des Ursprungsorts/der Ursprungsorte	Zulassungs- oder Registrierungsnummer(n)⁽²⁾
Name und Anschrift des Absenders⁽¹⁾	Zulassungs- oder Registrierungsnummer⁽²⁾
Name und Anschrift des Bestimmungsorts/der Bestimmungsorte⁽³⁾	Zulassungs- oder Registrierungsnummer(n)⁽³⁾
Tierische Nebenprodukte/Folgeprodukte⁽⁴⁾ ☐ Material der Kategorie 1, bestehend aus: _____ (Art des Materials) ☐ Material der Kategorie 2, bestehend aus: _____ (Art des Materials) ☐ Aus Material der Kategorie 1 gewonnenes Fleisch- und Knochenmehl ☐ Aus Material der Kategorie 1 gewonnene ausgeschmolzene Fette ☐ Aus Material der Kategorie 2 gewonnenes Fleisch- und Knochenmehl ☐ Aus Material der Kategorie 2 gewonnene ausgeschmolzene Fette ☐ Fischöl oder Fischmehl mit einem hohen Gehalt an Dioxinen und/oder PCBs gemäß Anhang I der Richtlinie 2002/32/EG, das in einem zugelassenen Betrieb entgiftet werden soll	Beabsichtigter Verwendungszweck⁽⁴⁾ ☐ Beseitigung als Abfall ☐ Verarbeitung ☐ Verbrennung ☐ Abfallverbrennung oder Mitverbrennung in für TNP zugelassenen Betrieben oder Anlagen ☐ Ausbringung auf Land ☐ Umwandlung in Biogas ☐ Kompostierung ☐ Zwischenbehandlungsbetrieb ☐ Heintierfutter ⁽⁵⁾ ☐ Erzeugung von Biodiesel oder anderen Biokraftstoffen ☐ Verfütterung an ⁽⁶⁾ : _____ ☐ Herstellung der folgenden Folgeprodukte ⁽⁷⁾ ⁽²⁾ : _____ ☐ Zur Entgiftung in einem zugelassenen Betrieb bestimmt ⁽²⁾
Bitte Menge der tierischen Nebenprodukte/ihrer Folgeprodukte angeben (Volumen oder Masse) ⁽²⁾ ⁽⁸⁾ : _____	

ANTRAG AUF GENEHMIGUNG DES VERSANDS VON TIERISCHEN NEBENPRODUKTEN UND VON IHREN FOLGEPRODUKTEN IN EINEN ANDEREN MITGLIEDSTAAT (ARTIKEL 48 DER VERORDNUNG (EG) Nr. 1069/2009)

Bei Fleisch- und Knochenmehl sowie ausgeschmolzenen Fetten:

Das Material wurde nach folgender Methode verarbeitet ⁽⁹⁾:
.....

Das Material wurde mit GTH gekennzeichnet.

Ursprungsart (Angabe sollte jener in DOCOM/CD entsprechen ⁽¹²⁾):

Verarbeitungsmethode bei zur Entgiftung bestimmtem Fischöl:

Der Unterzeichner/Die Unterzeichnerin erklärt hiermit, dass diese Angaben sachlich richtig sind.

_____
(Unterschrift: Name, Datum, Kontaktdaten: Telefon, Fax (falls zutreffend), E-Mail)

Entscheidung der zuständigen Behörde des Bestimmungsmitgliedstaates ⁽¹⁰⁾:

Der Versand der Sendung wird

- abgelehnt.
- akzeptiert.
- akzeptiert unter der Voraussetzung, dass das Material drucksterilisiert ist (Methode 1) und mit GTH gekennzeichnet ist.
- akzeptiert unter folgenden Versandbedingungen ⁽²⁾:

_____
_____
_____
_____

Diese Genehmigung gilt bis zum _____ ⁽¹¹⁾.

_____

(Datum, Stempel und Unterschrift der zuständigen Behörde)

Anmerkungen:

Bitte in GROSSBUCHSTABEN ausfüllen.

- ⁽¹⁾ Nur auszufüllen, wenn Absender vom Antragsteller abweicht.
- ⁽²⁾ Gegebenenfalls ausfüllen.
- ⁽³⁾ Bei Massengutsendungen mit mehreren Bestimmungsorten obliegt es dem Antragsteller, der lokalen Veterinäreinheit alle Angaben zu den verschiedenen Bestimmungsorten zur Verfügung zu stellen. Die Größe des Feldes kann zur Eingabe aller benötigten Daten vergrößert werden. Die Zahl der unterschiedlichen Bestimmungsorte unterliegt der Entscheidung der zuständigen Behörde, die für den/die Bestimmungsort(e) zuständig ist.
- ⁽⁴⁾ Bitte Zutreffendes ankreuzen.
- ⁽⁵⁾ Im Fall von Heimtierfutter, das aus aus Drittländern eingeführt Material der Kategorie 1 gemäß Artikel 8 Buchstabe c der Verordnung (EG) Nr. 1069/2009 hergestellt wurde.
- ⁽⁶⁾ Bitte entsprechend Artikel 18 der Verordnung (EG) Nr. 1069/2009 angeben.
- ⁽⁷⁾ Geben Sie die beabsichtigten Verwendungszwecke an, z. B. Herstellung von Pelz, organisches Düngemittel/Bodenverbesserungsmittel, Taxidermie.
- ⁽⁸⁾ Bitte angeben. Bei toten Equiden bitte gegebenenfalls den Transponder-Code (Mikrochip) angeben oder die eindeutige Lebensnummer gemäß der Definition in Artikel 2 Buchstabe o der Verordnung (EU) 2015/262 der Kommission, wie im Identifizierungsdokument angegeben.
- ⁽⁹⁾ Bitte eine der in Anhang IV Kapitel III oder IV der Verordnung (EU) Nr. 142/2011 genannten Verarbeitungsmethoden angeben.
- ⁽¹⁰⁾ Für die zuständige Behörde: Bitte Zutreffendes ankreuzen.
- ⁽¹¹⁾ Datum des Ablaufs der Genehmigung angeben.
- ⁽¹²⁾ DOCOM: Handelspapier in TRACES / CD: Handelspapier

Bijlage 4: Toestemmingsdocument: Frankrijk

Numéro de référence:		PAGE 1/2
DEMANDE D'AUTORISATION D'EXPÉDIER DES SOUS-PRODUITS ANIMAUX ET DES PRODUITS DÉRIVÉS VERS UN AUTRE ÉTAT MEMBRE [ARTICLE 48 DU RÈGLEMENT (CE) N° 1069/2009]		
Nom et adresse du demandeur	Numéro d'agrément ou d'enregistrement ⁽²⁾	
Nom et adresse du ou des lieux d'origine	Numéro(s) d'agrément ou d'enregistrement ⁽²⁾	
Nom et adresse de l'expéditeur ⁽¹⁾	Numéro d'agrément ou d'enregistrement ⁽²⁾	
Nom et adresse du ou des lieux de destination ⁽³⁾	Numéro(s) d'agrément ou d'enregistrement ⁽³⁾	
Sous-produits animaux/Produits dérivés ⁽⁴⁾ ☐ Matières de catégorie 1 constituées de: _____ (nature des matières) ☐ Matières de catégorie 2 constituées de: _____ (nature des matières) ☐ Farines de viande et d'os dérivées de matières de catégorie 1 ☐ Graisses fondues dérivées de matières de catégorie 1 ☐ Farines de viande et d'os dérivées de matières de catégorie 2 ☐ Graisses fondues dérivées de matières de catégorie 2 ☐ Huiles de poisson ou farines de poisson présentant des teneurs en dioxines et/ou en PCB trop élevées conformément à l'annexe I de la directive 2002/32/CE et destinées à être détoxifiées dans un établissement agréé	Utilisation prévue ⁽⁴⁾ ☐ Élimination en tant que déchet ☐ Transformation ☐ Combustion ☐ Incinération ou coïncinération dans des établissements ou des usines agréés pour les sous-produits animaux ☐ Application au sol ☐ Conversion en biogaz ☐ Compostage ☐ Établissement pour activités intermédiaires ☐ Alimentation des animaux familiers ⁽⁵⁾ ☐ Production de biodiesel ou d'autres biocarburants ☐ Alimentation des ⁽⁶⁾ : _____ ☐ Fabrication des produits dérivés suivants ⁽⁷⁾ ⁽²⁾ : _____ ☐ Détoxification dans un établissement agréé ⁽²⁾	
Indiquer la quantité de sous-produits animaux/produits dérivés (volume ou masse) ⁽²⁾ ⁽⁸⁾ : _____		

DEMANDE D'AUTORISATION D'EXPÉDIER DES SOUS-PRODUITS ANIMAUX ET DES PRODUITS DÉRIVÉS VERS UN AUTRE ÉTAT MEMBRE [ARTICLE 48 DU RÈGLEMENT (CE) N° 1069/2009]

Dans le cas de farines de viande et d'os et de graisses fondues:

Les matières ont été transformées selon la méthode suivante ⁽⁹⁾:
.....

Les matières ont été marquées au GTH.

Espèce d'origine (les informations doivent correspondre à l'espèce indiquée dans le DOCOM/DC ⁽¹²⁾):

Dans le cas d'huiles de poisson destinées à être détoxifiées, méthode de transformation:

Le soussigné déclare que les informations ci-dessus sont exactes.

_____

[Signature: nom, date et coordonnées: téléphone, télécopieur (le cas échéant), courrier électronique]

Décision de l'autorité compétente de l'État membre de destination ⁽¹⁰⁾:

L'expédition de l'envoi est:

- refusée.
- acceptée.
- acceptée moyennant la stérilisation sous pression des matières (méthode 1) et le marquage au GTH.
- acceptée sous les conditions d'expédition suivantes ⁽²⁾:

_____
_____
_____

La présente autorisation est valable jusqu'au _____ ⁽¹¹⁾.

(Date, sceau et signature de l'autorité compétente)

Notes:

Veuillez remplir le document en lettres capitales.

- ⁽¹⁾ À remplir si l'expéditeur est différent du demandeur.
- ⁽²⁾ Compléter, le cas échéant.
- ⁽³⁾ Dans le cas d'envois en vrac vers différents lieux de destination, le demandeur est chargé de fournir à l'UVL toutes les précisions sur les différents lieux de destination. Il est possible d'agrandir la case pour y faire figurer toutes les données demandées. Le nombre de lieux de destination différents est subordonné à une décision de l'autorité compétente responsable du ou des lieux de destination.
- ⁽⁴⁾ Cocher la case correspondante.
- ⁽⁵⁾ Dans le cas d'aliments pour animaux familiers produits à partir de matières de catégorie 1 importées de pays tiers, visés à l'article 8, point c), du règlement (CE) n° 1069/2009.
- ⁽⁶⁾ Préciser conformément à l'article 18 du règlement (CE) n° 1069/2009.
- ⁽⁷⁾ Préciser les utilisations prévues, par exemple fabrication de fourrures, production d'engrais organiques/d'amendements, taxidermie, etc.
- ⁽⁸⁾ Préciser. Dans le cas d'équidés morts, indiquer le numéro du transpondeur (puce), s'il est disponible, ou le numéro unique d'identification valable à vie, tel que défini à l'article 2, point o), du règlement (UE) 2015/262 de la Commission, mentionné dans le document d'identification.
- ⁽⁹⁾ Préciser la méthode de transformation utilisée parmi celles énumérées à l'annexe IV, chapitre III ou IV, du règlement (UE) n° 142/2011.
- ⁽¹⁰⁾ Pour l'autorité compétente: cocher la case correspondante.
- ⁽¹¹⁾ Indiquer la date d'expiration de l'autorisation.
- ⁽¹²⁾ DOCOM: document commercial dans Traces/DC: document commercial.

Merkblatt

(Stand: 11.09.2024)

**Voraussetzungen zum Verbringen von
unverarbeitetem Hühner trockenkot / Pelztier trockenkot nach Thüringen:**

Das Genehmigungsverfahren zum Verbringen von Material der Kategorie 2 nach Thüringen erfolgt seit dem 04.03.2011 auf der Grundlage von Artikel 48 der Verordnung (EG) Nr. 1069/2009 und der Durchführungsverordnung (EU) Nr. 142/2011.

1. Der Antrag ist durch den Empfängerbetrieb (oder einem von diesem beauftragten Händler) bei der zuständigen Behörde, dem Thüringer Landesamt für Verbraucherschutz, Abteilung 2, Dezernat 25, Tennstedter Straße 8/9, 99947 Bad Langensalza schriftlich zu stellen.
2. Folgende Angaben werden benötigt:
  - Anschrift des Empfängerbetriebes in Thüringen,
  - Angaben zur Art und der zu verbringenden Menge (in Tonnen),
  - Jeweils aktuelle Liste zu den Herkunftsbetrieben in den Niederlanden, d. h. Name, Anschrift, Registriernummer → Bei mehreren Herkunftsbetrieben bitte eine Liste der Betriebe erstellen, aus denen der unverarbeitete Hühner trockenkot stammt.
3. Das TLV erteilt eine grundsätzliche (kostenpflichtige) Genehmigung über eine bestimmte Tonnage für ein Jahr. Die Nebenbestimmungen dieses Bescheides sollten gründlich gelesen werden. Zusätzlich zur allgemeinen Genehmigung nach 3. ist vor jedem Transport die Versendung des unv. Hühner trockenkotes vom Absender bzw. dem Händler/ Transporteur unter Nutzung des Standardformulars gemäß Anhang XVI der Verordnung (EU) Nr. 142/2011 (**Anlage 2**) beim Thüringer Landesamt für Verbraucherschutz anzumelden. (per E-Mail an: tierseuchen@tlv.thueringen.de)
4. Der Transport darf erst beginnen, wenn dem Absender des Standardantrages die schriftliche Zustimmung des TLV für diesen konkreten Transport vorliegt. Diese Rückmeldung (Zustimmung) wird vom TLV mit einer fortlaufenden Nummer versehen, die auf den Handelspapieren mit anzugeben ist.

Da die Genehmigungen Zeit brauchen (vom Gesetzgeber sind dafür 21 Tage vorgesehen), sind alle Transporte rechtzeitig anzumelden, in der Regel mindestens 48 Stunden im Voraus, am Freitag für die folgende Woche jedoch spätestens 12:00 Uhr.

5. Jeder Transport muss somit von
  - a. einem vollständig ausgefüllten Handelspapier (**Anlage 1**) und
  - b. der vom TLV erstellten Genehmigung des Standardantrages (**Anlage 2**) inkl. fortlaufender Nummer begleitet werden.

Hinweis: Verstöße gegen die unter Pkt. 5 genannten Formalien werden von uns bereits im Genehmigungsbescheid mit einer entsprechenden Strafandrohung versehen.

6. Eine Anmeldung des Transportes über TRACES durch die Behörde des Ursprungslandes ist ebenfalls notwendig. Das für den Empfänger zuständige Veterinäramt prüft diese Meldung und gibt der Behörde des Ursprungsbetriebs eine Mitteilung dazu, ob alles korrekt war.
7. Sollte es zu Ausbrüchen anzeigepflichtiger Tierseuchen (Geflügelpest etc.) im Herkunftsgebiet kommen, wird die Genehmigung entschädigungslos ausgesetzt oder ggf. widerrufen. Wissentliche Verbringungen von Gülle aus wegen Tierseuchen gesperrten Gebieten werden geahndet.
8. Die seitens des Thüringer Landesamtes für Verbraucherschutz erteilte Genehmigung gilt längstens ein Jahr nach Ausstellung der Genehmigung und maximal für die beantragte Verbringungsmenge.
9. Hinweis: Künftig wird das Prozedere vollständig über TRACES NT abgewickelt werden, allerdings ist das entsprechend Modul noch nicht einsatzfähig.

Sobald alle Informationen sowie die notwendigen Unterlagen vorliegen, wird der Genehmigungsbescheid in Zusammenarbeit mit dem zuständigen Veterinär- und Lebensmittelüberwachungsamt erstellt.

Die Befürwortung des zuständigen Veterinär- und Lebensmittelüberwachungsamtes, welches die Verbringung von tierischen Nebenprodukten der Kategorie 2 überwacht, muss vorliegen.

Für Rückfragen stehen Ihnen das jeweils örtlich zuständige Veterinär- und Lebensmittelüberwachungsamt sowie das TLV zur Verfügung.

Frau Dr. Bange (Dezernatsleiterin)

0361/ 57 381 5250

Frau Riechel (Sachbearbeiterin)

0361/ 57 381 5255

E- Mail:

tierseuchen@tlv.thueringen.de

Anlagen: Handelspapier (Anlage 1), Standardantrag (Anlage 2)

Zie voor “Handelspapier (Anlage 1), Standardantrag (Anlage 2) “ [deze link](#).

Bijlage 6: Aanvraagformulier droge kippenmest (Hühnertrockenkot) Hessen

_____
Vorname und Name

_____
Straße und Hausnummer

_____
PLZ, Ort

Innergemeinschaftliches Verbringen von Hühnertrockenkot aus den Niederlanden nach Hessen

Hiermit beantrage ich für meinen Betrieb eine tierseuchenrechtliche Genehmigung zur innergemeinschaftlichen Verbringung von:

_____ t (*Menge eintragen*)

unverarbeitetem Hühnertrockenkot (*Zutreffendes ankreuzen*)

verarbeitetem Hühnertrockenkot

aus den Niederlanden.

Der Hühnertrockenkot wird (*Zutreffendes ankreuzen und ausfüllen*):

direkt auf meinen Ackerflächen ausgebracht. Diese liegen in:

PLZ .....Ort .....Ortsteile.....(Landkreis)

_____
_____
_____
_____

In meiner Biogasanlage eingesetzt.

Ich habe zur Kenntnis genommen, dass die Gebühren für die Erstellung der Genehmigung 0,50 €/t, mindestens jedoch 30 €, betragen und von mir bezahlt werden müssen.

_____
Ort, Datum

_____
Unterschrift Betriebsleiter

Bitte vollständig ausfüllen und senden an:

Angabe der jeweiligen Kontaktdaten